

PROJECTPLAN WATERWET BEHORENDE BIJ PROJECT VERRUIMING TWENTEKANALEN, ONDERDEEL OPWAARDEREN KEGEL- LIGPLAATSEN TEN WESTEN VAN SLUIS DELDEN

Besluit

Rijkswaterstaat Oost-Nederland

KENMERK: RWS-2023/46745
17 NOVEMBER 2023

INHOUDSOPGAVE

1	PROJECTBESCHRIJVING	4
1.1	Algemene projectomschrijving Verruiming Twentekanalen fase 2	4
1.2	Ingrepen en werkzaamheden	5
2	TOETSING WATERWET / NWP	6
2.1	Voorkoming van overstromingen	6
2.2	Voorkoming van waterschaarste en wateroverlast	6
2.3	Chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen	6
2.3.1	Kader vanuit de KRW/NWP: het GEP	6
2.3.2	Beoordeling GEP-element: biologie	7
2.3.3	Beoordeling GEP-element: Chemie	8
2.3.3.1	Huidige waterbodembodemkwaliteit	8
2.3.3.2	Huidige waterkwaliteit	8
2.3.3.3	Kwaliteit tijdens uitvoering en toekomstige kwaliteit	10
2.3.3.4	Conclusie	10
2.4	Vervulling van de maatschappelijke functies van het watersysteem	11
2.5	Conclusie toetsing doelstellingen Waterwet	11
3	UITVOERING	12
3.1	Planologische inpassing	12
3.2	Benodigde vergunningen, meldingen, toestemmingen en ontheffingen	12
3.3	Toelichting werkwijze	12
3.4	M.e.r.-beoordeling	12
3.5	Toekomstige onderhouds- en beheersituatie	12
3.6	Overige uitvoeringsaspecten	12
3.7	Calamiteiten of ongewoon voorval	13
4	BESCHRIJVING VAN VOORZIENINGEN GERICHT OP HET ONGEDAAN MAKEN OF BEPERKEN VAN NADELIGE GEVOLGEN	14
5	PROCEDURE	15

BIJLAGEN

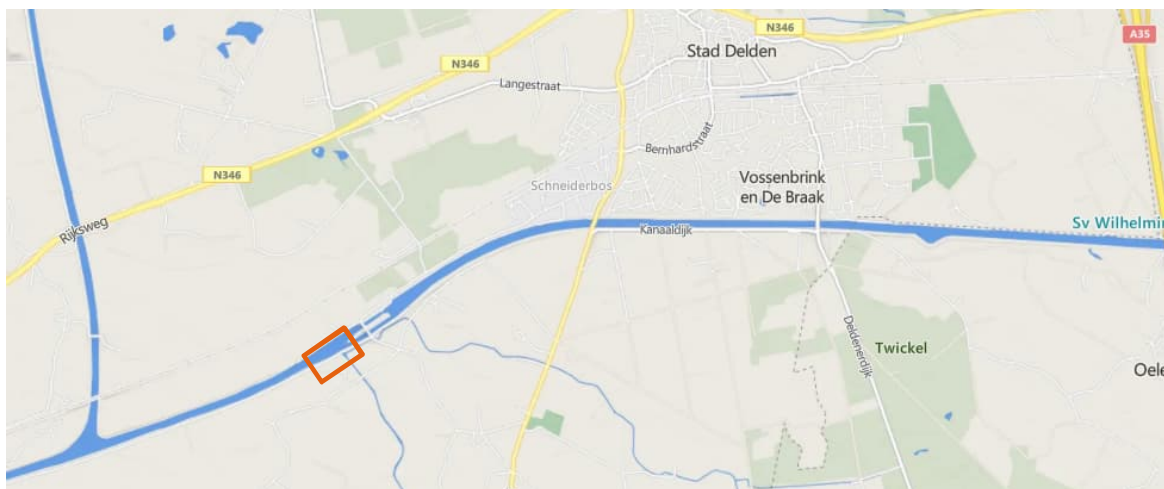
BIJLAGE A – ONTWERPTEKENINGEN	17
BIJLAGE B – KRW FACTSHEET TWENTEKANALEN	18
BIJLAGE C – QUICK SCAN WET NATUURBESCHERMING	19
BIJLAGE D – WATERBODEMONDERZOEK	20
BIJLAGE E – TOELICHTING BEHEER EN ONDERHOUD	21

1 PROJECTBESCHRIJVING

De Minister van Infrastructuur en Waterstaat besluit, gelet op artikel 5.4, eerste lid, van de Waterwet, het onderhavige projectplan voor het *opwaarderen van de kegelligplaats ten westen van sluis Delden* vast te stellen en uit te voeren in overeenstemming met het bepaalde in dit projectplan. Deze werkzaamheden zijn een bijkomende activiteit bij het geschikt maken van het kanaal voor schepen van CEMT-klasse Va/RWS klasse M8 met een lengte tot 110 m, een breedte tot 11,40 m en een afluaddiepte tot 2,80 m (project Verruimen Twentekanalen fase 2).

Ingevolge artikel 5.4, eerste lid van de Waterwet geschiedt de aanleg of wijziging van een waterstaatswerk door of vanwege de beheerder overeenkomstig een daartoe door hem vast te stellen projectplan. Op grond van het tweede lid van artikel 5.4 dient het plan ten minste een beschrijving te bevatten van het betrokken werk en de wijze waarop het wordt uitgevoerd, evenals een beschrijving van de te treffen voorzieningen gericht op het ongedaan maken of beperken van de nadelige gevolgen van de uitvoering van het werk.

De bestaande kegelligplaatsen bij de sluis Delden dienen vergroot (verlengd) te worden om deze geschikt te maken voor het aanleggen van klasse Va-schepen/RWS klasse M8. De vaargeul dient hiertoe plaatselijk verdiept en verdedigd te worden en het waterstaatswerk (lees: kegelligplaats) te worden aangepast. De kegelligplaatsen bevinden zich aan beide zijden van de sluis Delden. Dit projectplan heeft betrekking op de kegelligplaats aan de westzijde van sluis Delden, zie Figuur 1 voor de ligging van de projectlocatie en bijlage A voor de ontwerptekening. De kegelligplaats aan de oostzijde is al geschikt gemaakt voor de nieuwe klasse Va schepen/RWS klasse M8.

Figuur 1. Regionale ligging van de projectlocatie (oranje rechthoek)

1.1 Algemene projectomschrijving Verruiming Twentekanalen fase 2

De Twentekanalen (totale lengte 65 kilometer) vormen een belangrijke regionale en economische ader voor Overijssel (met name Twente), een achterlandverbinding voor de havens van Rotterdam, Amsterdam en Antwerpen en de verbindende logistieke schakel met Europa. De economische ontwikkeling in de oostelijke regio's, de Tweede Maasvlakte en het toenemende gebruik van grotere schepen vereisen een verruiming van de Twentekanalen.

Het doel van het project "Verruiming Twentekanalen" is het opwaarderen van de vaarweg in het Voorpand (tussen de IJssel en Sluis Eefde) evenals de vaarweg naar de havens van Almelo, Delden, Hengelo en Enschede en deze geschikt te maken voor schepen van CEMT-klasse Va/RWS klasse M8 met een lengte tot 110 m, een breedte tot 11,40 m en een afluaddiepte tot 2,80 m. In het voorpand betreft dit een vaarweg met krapprofiel in de breedte en normaalprofiel in de diepte (zijnde een afluaddiepte 3,50 m) en in de vaarweg naar de havens van Almelo, Delden, Hengelo en Enschede een krapprofiel vaarweg voor een afluaddiepte van 2,80 m, om daarmee het hele Twentekanaal geschikt te maken voor klasse-Va/M8-schepen (tonnage 2.500 - 3.000 ton, lengte 110 meter, breedte 11,40 meter).

Een nevendoeel is het versterken van de ecologische verbindingen en verbeteren van de waterkwaliteit.

Dit wordt bereikt door het aanleggen van fauna-passages, natuurvriendelijke oevers en het natuurvriendelijk inrichten van vervallen zwaaikommen. Het project draagt hiermee bij aan het behoud van landschappelijke waarden en verbetert de recreatieve waarden van de kanalen.

Daarnaast worden er ladders aangebracht zodat drenkelingen zelfstandig uit het water kunnen komen. Dit verhoogt de veiligheid voor met name de recreatieve gebruikers.

1.2 Ingrepen en werkzaamheden

De vaarweg is in 2010 reeds aangepast naar het in paragraaf 1.1 beschreven profiel. Om de kegelligplaats ook geschikt te maken voor deze vaarklasse, dient de bestaande ligplaats met 60 meter verlengd te worden.

De bestaande ligplaats wordt tevens wat dichter naar de oever verplaatst waardoor de veiligheid wordt verbeterd tussen wachtende kegelschepen en doorgaande schepen op de vaarweg. De huidige kegelligplaats is 60 meter lang en bestaat uit 3 palen. Daarvoor worden de bestaande palen en loopsteiger verwijderd en vervangen door vier stalen buispalen met een onderlinge afstand van 30 meter. De bestaande bodem wordt voorzien van een bodembescherming bestaande uit een steenbestorting gepenetreerd met colloïdaal beton.

Door verlenging van de ligplaats wordt ook de verlichting tijdelijk verwijderd. Als deze niet op dezelfde locatie wordt teruggeplaatst, dan wordt deze in de nieuwe situatie vervangen door zogenaamde vleermuisvriendelijke verlichting toegepast conform de RWS-Werkwijzer.

Het ontwerp is weergegeven in **Bijlage A** van dit projectplan.

2 TOETSING WATERWET / NWP

De Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) is bedoeld om de kwaliteit van het oppervlakte- en grondwater in Europa op orde te brengen. De KRW onderscheidt verschillende typen oppervlaktewater, ingedeeld naar hydromorfologische eigenschappen, type bodem en naar zoet, brak of zout water. De Twentekanalen vallen binnen de categorie *kunstmatig water*. Voor natuurlijke waterlichamen geldt vervolgens een indeling in specifieke watertypen, voor kunstmatige oppervlaktewaterlichamen geldt dit niet. Voor alle waterlichamen geldt dat er per categorie voor een aantal relevante kwaliteitselementen referentieniveaus en chemische en ecologische doelstellingen zijn opgesteld. Hierbij geldt dat voor kunstmatige waterlichamen logischerwijze aangepaste (beperkte) doelstellingen gelden ten aanzien van de chemisch en ecologisch haalbare kwaliteit.

De Kaderrichtlijn Water is in Nederland geïmplementeerd via de Waterwet. De toepassing van de Waterwet is op grond van artikel 2.1 van de Waterwet gericht op:

- a. voorkoming en waar nodig beperking van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste, in samenhang met
- b. bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen en
- c. vervulling van maatschappelijke functies door watersystemen.

Voor wateren in beheer bij het Rijk heeft Rijkswaterstaat (RWS) het Nationaal Water Programma 2022 – 2027 opgesteld (hierna: NWP). Dit Programma is de opvolger van het Beheerplan voor de Rijkswateren, waarvan de laatste versie de periode 2016-2021 besloeg. Het NWP speelt een voorname rol bij de implementatie van de KRW en daarmee van de Waterwet.

In onderstaande paragrafen wordt per doelstelling toegelicht in hoeverre het project als geheel bijdraagt of afdoet aan de bovengenoemde doelstellingen van de Waterwet. Met project wordt hier de aanpassing van de kegeligplaats bedoeld.

2.1 Voorkoming van overstromingen

Delen van de Twentekanalen zijn aangewezen als regionale keringen (Bron: brief Ministerie van Infrastructuur en Milieu, datum 17 februari 2015, kenmerk IENM/BSK-2014/214668). Onderhavige projectlocatie is geen onderdeel van een regionale kering.

Conclusie

Het opwaarderen van de kegeligplaats leidt niet tot een gewijzigde situatie met betrekking tot het voorkomen en waar nodig beperken van overstromingen.

2.2 Voorkoming van waterschaarste en wateroverlast

Sinds de aanleg van de Twentekanalen in 1934 vormt kwel naar en drainage vanuit de omgeving een aandachtspunt. Ter plaatse van de projectlocatie is sprake van drainage. Met de omgeving is afgesproken, dat de overlast aangepakt wordt en dat bij toekomstige werkzaamheden aan het kanaal geen nadelige wijziging van de grondwaterstand mag optreden. Bij het plaatselijk verdiepen van de waterbodemplaat om de uit beton bestaande bodem- en taludbescherming toe te passen (nodig vanwege de schroefbelasting vanwege het manoeuvreren van een afmerende en weer wegvarend schip) wordt geborgd dat de hydraulische weerstand van de waterbodemplaat niet wijzigt.

Conclusie

Het uitvoeren van de werkzaamheden leidt niet tot een gewijzigde situatie met betrekking tot het voorkomen en waar nodig beperken van waterschaarste.

2.3 Chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen

2.3.1 Kader vanuit de KRW/NWP: het GEP

Per natuurlijk watertype zijn referenties en bijbehorende maatlatten opgesteld ten opzichte waarvan de toestand van een waterlichaam wordt beoordeeld (zie het Brondocument waterlichaam Twentekanalen, Doelen en maatregelen Rijkswateren, Ministerie van IenM, Rijkswaterstaat 2009, herziene versie, 2012). Bij het opstellen van de referenties en maatlatten zijn de criteria en uitwerkingen van de KRW gehanteerd. Op basis hiervan worden de referentie en de 'zeer goede ecologische toestand' (ZGET) aan elkaar gelijkgesteld.

Voor kunstmatig aangelegde waterlichamen geldt dat een (zeer) goede ecologische toestand voor het waterlichaam (veelal) niet kan worden bereikt. Hiervoor in de plaats geldt een afgeleid lager doel: het zogeheten maximaal ecologisch potentieel (MEP) en het goed ecologisch potentieel (GEP). Het MEP is het hoogst haalbare, de 'referentie' voor deze waterlichamen. Het GEP is daarvan afgeleid en het doel waarnaar moet worden toegewerkt. Maatregelen die voor de verwezenlijking van het MEP relatief gezien slechts een gering effect hebben, worden voor het GEP buiten beschouwing gelaten.

Het GEP is opgebouwd uit de biologische, hydromorfologische en algemeen fysisch-chemische elementen en gedifferentieerd per watertype om recht te doen aan de natuurlijke verschillen. De kanalen hebben door hun strakke inrichting met steile damwanden nauwelijks geleidelijke overgangen tussen land en water. Er is weinig areaal aanwezig waarop iets kan groeien en waar water- en oeverplanten zich kunnen ontwikkelen. Dit knelpunt wordt nog eens verslechterd door opwerveling, golfslag en vertroebeling als gevolg van scheepvaart. Door deze oorzaken is ook de diversiteit aan macrofauna beperkt. Net als in de rivieren zal een uitbreiding van water- en oeverplanten (macrofyten) bijdragen aan het vervullen van de opgave voor bodemdieren en vissen, maar kanalen hebben veel minder potenties dan rivieren en de ambitie is lager omdat het functioneel ingerichte en kunstmatig aangelegde waterlichamen zijn.

2.3.2 Beoordeling GEP-element: biologie

De Twentekanalen kennen een beperkt ontwikkelde onderwatervegetatie (Bronndocument waterlichaam Twentekanalen, Ministerie van IenM, 2012), vanwege de volgende kenmerken:

- het is een kunstmatig waterlichaam, met overwegend harde beschoeiingen (weinig natuurlijke overgangen van land naar water, weinig mogelijkheden voor macrofyten om zich te ontwikkelen).
- de diepte (onvoldoende ondiepe oeverzones).
- de hoge turbiditeit door scheepvaart.

In onderstaande Tabel 1, afkomstig van de KRW-factsheet¹ behorende bij het NWP 2022-2027, is de ecologische toestand weergegeven voor de vier belangrijkste biologische kwaliteitselementen. De tabel geeft een overzicht van de situatie zoals deze in 2009, 2015 en 2021 was. Verder wordt een prognose voor de 2027 gegeven. Het verschil in (beoordeelde) kwaliteit tussen 2009 en 2015 betreft niet zozeer een absolute verbetering, maar een aangepaste beoordeling door veranderde (beoordelings-)systematiek en het gebruik van nieuwe maatlaten en doelen. Hierdoor is de score nu hoger en de kwaliteitsklasse goed.

Op basis van informatie afkomstig uit de KRW-factsheet voor het waterlichaam Twentekanalen (zie Bijlage B) wordt geconcludeerd dat er in 2021 daadwerkelijk al sprake was van een goede ecologische toestand voor alle vier de kwaliteitselementen. Er is geen aanleiding om aan te nemen dat op dit moment (begin 2023) de ecologische toestand afwijkt van die zoals opgegeven voor 2021.

Biologie	GEP	Toestand			Doel-bereik 2027
		2009	2015	2021	
Macrofauna (EKR)	≥ 0,10	X	X		vrijwel zeker
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,10	X	X		vrijwel zeker
Vis (EKR)	≥ 0,10	X			vrijwel zeker
Fytoplankton (EKR)	≥ 0,60	X			vrijwel zeker

Tabel 1. Huidige ecologische toestand per biologisch kwaliteitselement voor de Twentekanalen.

Conclusie

Het opwaarderen van de kegelligplaats heeft geen invloed op de ecologische doelstellingen voor het kanaal, aangezien deze functie nu ook al op deze locatie plaatsvindt en er vanuit dat oogpunt niets wezenlijks verandert. Op dit gedeelte ten westen van de sluis is geen Zand-Bentoniet-laag aanwezig ter plaatste van de kegelligplaats. Wel wordt hier colloïdaal beton aangebracht.

¹ In dit document staat gedetailleerde informatie over de status, doelen, belasting, maatregelen en uitzonderingen, evenals eventueel geldende aanvullende maatregelen voor de KRM en Natura 2000. Het document is feitelijk een samenvatting van de KRW-doelen die voor dit waterlichaam zijn opgesteld. Deze factsheet is opgenomen als Bijlage B.

Het kanaal heeft hier een drainerende werking. De hydraulische weerstand neemt hier plaatselijk wat toe, met als gevolg zeer plaatselijk minder drainerende werking. Dit heeft geen effect op de waterkwaliteit.

Om te beoordelen of het aanpassen van de kegelligplaatsen een effect kan hebben op beschermde flora en fauna, is een quick scan Wet natuurbescherming uitgevoerd. Deze rapportage is opgenomen als Bijlage C. Op basis van deze rapportage wordt geconcludeerd dat het project niet leidt negatieve effecten op beschermde soorten of gebieden.

2.3.3 Beoordeling GEP-element: Chemie

De waterkwaliteit wordt over het algemeen sterk beïnvloed door de (heersende) waterbodempkwaliteit. De waterbodem ten westen van sluis Delden, bij de aan te passen kegelligplaats, bestaat uit twee lagen:

- Sliblaag (varieert sterk qua dikte, van 0,40 – 2,5 cm dik).
- Vaste waterbodem bestaande uit klei.

Gemiddeld genomen is de sliblaag het meest verontreinigd. Dit wordt veroorzaakt door de fysische eigenschappen van de slibdeeltjes, waar eenvoudig verontreinigingen aan hechten. Belasting van het watersysteem, inclusief de invloed op de milieuhygiënische waterkwaliteit, kan, al dan niet in theorie, op de volgende twee manieren plaatsvinden:

- Nalevering van verontreinigde stoffen, met name uit de waterbodem. Voor de Twentekanalen gaat het primair om de stof Hexachloorhexaan (HCH, ook Lindaan genoemd).
- Door het opwerpen van (verontreinigd) slib door de scheepvaart en door ingrepen in het watersysteem, zoals de baggerwerkzaamheden die samenhangen met de opwaardering van de kegelligplaats. Dit project voorziet in de verwijdering van de sliblaag, waarna de vaste waterbodem wordt gebaggerd om op de gewenste diepte te komen. Al het opgebaggerde materiaal wordt afgevoerd, waarna ter plaatse een bodembeschermde afdekking wordt aangebracht.

2.3.3.1 Huidige waterbodempkwaliteit

Om de huidige kwaliteit van de waterbodem te bepalen, is door Geonius waterbodemonderzoek uitgevoerd (zie rapportage met kenmerk MA230180.R01.V2.0, d.d. 28 augustus 2023, opgenomen als Bijlage D). Uit dit onderzoek volgt de volgende kwaliteit voor de aanwezige slib- en waterbodemiaag.

- Sliblaag: variërend van klasse A tot klasse B.
- Waterbodem: altijd toepasbaar.

2.3.3.2 Huidige waterkwaliteit

Het water in de Twentekanalen kent de in onderstaande Tabel 2 opgenomen probleemstoffen (informatie afkomstig van de KRW-factsheet, gemiddelde voor het gehele kanaal).

Specifieke verontreinigende stoffen die de norm overschrijden	Toestand			Doelbereik 2027
	2009	2015	2021	
ammonium				redelijk zeker
benzo(a)antraceen				redelijk zeker
esfenvaleraat				redelijk zeker
ethylparathion				redelijk zeker
kobalt				redelijk zeker
seleen				onzeker
zink				onzeker

Ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)	Toestand			Doelbereik 2027
	2009	2015	2021	
benzo(b)fluorantheen				redelijk zeker
benzo(ghi)peryleen				redelijk zeker
kwik				onzeker
som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154				onzeker
tributyltin (kation)				redelijk zeker

Niet-ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)	Toestand			Doelbereik 2027
	2009	2015	2021	
fluorantheen				redelijk zeker
som a-, b-, c- en d-HCH				redelijk zeker

 blauw = goed / voldoet

 rood = niet goed / voldoet niet

Tabel 2. Overzicht probleemstoffen in het watersysteem Twentekanalen. Ubiquitaire stoffen zijn stoffen die nog tientallen jaren terug te vinden zijn in het aquatische milieu in concentraties die een significant risico vormen, zelfs als er reeds uitvoerige maatregelen zijn getroffen om de emissies te beperken of te beëindigen.

In de meest recente KRW-factsheet wordt geen verdere toelichting gegeven bij de in de tabel gepresenteerde data.

Nalevering verontreinigde stoffen

In het vastgestelde projectplan Delden-Hengelo uit 2016 is een uitvoerige analyse opgenomen ten aanzien van het thema "nalevering van verontreiniging aan de wateren van de Twentekanalen" en dan specifiek voor onderhavig pand. De conclusie was, dat uitgezonderd HCH, er verder voor het kanaal als geheel geen sprake lijkt te zijn van significante nalevering van verontreiniging uit de waterbodem.

In het vastgestelde projectplan uit 2016 werd tevens opgemerkt dat opwerpen van verontreinigd slib niet zorgt voor een verontreiniging van het kanaalwater: de verontreiniging blijft gebonden aan de slibdeeltjes.

Fysisch-chemische parameters

In de waterlichamen van het watersysteem Kanalen gelden temperatuur, zuurgraad en gehalten aan zuurstof, chloride, fosfor en stikstof als de maatgevende fysisch-chemische parameters. In de kanalen wordt bovendien doorzicht gemeten. Zie Tabel 3 voor een overzicht van de bepalingen voor de jaren 2009, 2015 en 2021, plus een verwachting voor 2027.

	GEP	Toestand			Doel- bereik 2027
		2009	2015	2021	
Fosfor totaal (zgm) (mg P/l)	≤ 0,25				vrijwel zeker
Stikstof totaal (zgm) (mg N/l)	≤ 3,80	X			redelijk zeker
DIN (winterperiode) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT
Zoutgehalte (zgm) (mg Cl/l)	≤ 300	X			vrijwel zeker
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 25,0	X			redelijk zeker
Zuurgraad (zgm) (-)	5,5 - 8,5				vrijwel zeker
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zgm) (%)	40 - 120				vrijwel zeker
Doorzicht (zgm) (m)	≥ 0,65	X			vrijwel zeker

Tabel 3. Huidige fysisch-chemische toestand voor de Twentekanalen.

Het water van de Twentekanalen voldeed in 2021 voor bijna alle fysisch-chemische parameters aan de bijbehorende normen, uitgezonderd temperatuur.

2.3.3.3 Kwaliteit tijdens uitvoering en toekomstige kwaliteit

Kwaliteit tijdens uitvoering

Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden (beperkt baggeren en verdiepen voor het aanleggen van de bodembescherming, plaatsen afmeerpalen) zal er in een relatief beperkte mate slib opwervelen. Vanwege de beperkte stroomsnelheid van het kanaal (en dan nog specifiek buiten de vaargeul) zal dit weer op nagenoeg dezelfde plek bezinken. Als algemene eis in het bestek wordt opgenomen dat een tijdelijke verslechtering van de waterkwaliteit van de Twentekanalen dient te voldoen aan de wettelijke randvoorwaarden en NWP 2022 - 2027. Tijdens uitvoering wordt dit geborgd doordat de aannemer aantoonbaar de waterkwaliteit moet controleren door deze tijdens en na uitvoering te vergelijken met de waterkwaliteit in de aanvangssituatie. Opwerveling en daarmee gepaard gaande ongewenste vertroebeling van de waterkolom moet zoveel als technisch haalbaar worden beperkt.

Toekomstige kwaliteit en te nemen maatregelen

De watersysteemspecifieke maatregelen voor het bereiken van de KRW-doelen voor de in paragraaf 2.2.3.2 genoemde stoffen zijn gericht op waterbodemsaneringen en emissiebeheer gericht op reductie van lozingen door de optimalisatie van rioolwaterzuiveringsinstallaties (rwzi's). Deze maatregelen dragen bij aan het bereiken van de doelen voor de verschillende stofgroepen en daarmee aan de verbetering van de chemische en ecologische waterkwaliteit (thema schoon water).

Het verwijderen van verontreinigd slib en vaste waterbodem geldt als sanerende maatregel. Voor de opwaardering van de kegelligplaats is het nodig om plaatselijk de waterbodem af te graven. Het verwijderen van eventueel aanwezig (beperkt verontreinigd) slib zorgt in de toekomst ten minste voor een (licht) positief effect op de waterkwaliteit. Zie voor meer details over de vastgestelde waterbodempkwaliteit paragraaf 2.3.3.1 met achterliggend de rapportage van het uitgevoerde waterbodemonderzoek (opgenomen als Bijlage D).

2.3.3.4 Conclusie

De werkzaamheden voor het opwaarderen van de kegelligplaats leidt in principe niet tot negatieve effecten met betrekking tot de chemische kwaliteit van het kanaal als watersysteem. Het verdiepen van de (beperkt verontreinigde) waterbodem ter plaatse van de kegelligplaats zorgt in de toekomst ten minste voor een (licht) positief effect op de waterkwaliteit.

Op dit gedeelte ten westen van de sluis is geen Zand-Bentoniet-laag aanwezig ter plaatste van de kegelligplaats. Wel wordt hier colloïdaal beton aangebracht. Het kanaal heeft hier een drainerende werking. De hydraulische weerstand neemt hier plaatselijk wat toe, met als gevolg zeer plaatselijk minder drainerende werking. Dit heeft geen effect op de waterkwaliteit.

2.4 Vervulling van de maatschappelijke functies van het watersysteem

Het opwaarderen van de kegelligplaats heeft geen negatieve invloed op de (maatschappelijke) functies die de Twentekanalen vervullen. Er wijzigt dan ook niets aan de beoordeling van het effect van het project op deze functies, zoals opgenomen in het vastgestelde projectplan uit 2016. Onderstaand samenvattend de beoordeling, zoals deze geldt voor onderhavig plan.

- a. Scheepvaart: na afronding van de werkzaamheden is de kegelligplaats geschikt voor gebruik ervan door schepen van klasse Va 110 m lang en 11,40 m breed met een aflaaddiepte tot 2,80 m /RWS klasse M8. Hiermee wordt invulling gegeven aan de doelstelling van het NWP voor dit oppervlaktewaterlichaam in beheer bij het Rijk.
- b. Natuur (zie ook het rapport Quick scan Wet natuurbescherming, opgenomen als Bijlage C): De werkzaamheden zijn beperkt qua omvang en hebben geen negatief effect op de natuur / natuurlijke omgeving. Er is geen sprake van beschermde soorten. Tijdens de uitvoering zijn tijdelijk beperkt negatieve effecten op vissen mogelijk. De vissen hebben echter voldoende gelegenheid een veilig heenkomen te zoeken. Vanwege voorgaande hoeven er geen aanvullende maatregelen genomen te worden.
- c. Drinkwater: dit aspect is niet relevant, aangezien de Twentekanalen al sinds 2003 niet meer worden gebruikt als bron om drinkwater van te bereiden.
- d. Recreatie: het opwaarderen van de kegelligplaats heeft geen invloed op het aspect recreatie.
- e. Visserij: In dit pand wordt niet structureel gevist door beroepvisserij. Onder voorwaarden is het toegestaan om in bepaalde delen van dit pand fuiken te plaatsen voor visserijkundig onderzoek. Ter plaatse van de huidige kegelligplaats zijn zulke fuiklocaties niet aanwezig.
- f. Zwemwater: dit deel van het kanaal is niet ingericht voor deze gebruiksfunctie en zal dit in de toekomst ook niet worden.

2.5 Conclusie toetsing doelstellingen Waterwet

De uitvoering van dit plan is in overeenstemming met de doelstellingen van de Waterwet.

3 UITVOERING

3.1 Planologische inpassing

De in dit plan beschreven werkzaamheden leiden niet tot een gewijzigd ruimtebeslag buiten het waterstaatswerk Twentekanalen. Er is daarmee geen sprake van strijdigheid met de vigerende bestemmingsplannen.

3.2 Benodigde vergunningen, meldingen, toestemmingen en ontheffingen

Uitgangspunt is dat de werken worden uitgevoerd binnen de vigerende wet- en regelgeving. Hiervoor worden de vereiste toestemming (vergunningen, ontheffingen en meldingen) aangevraagd. Dit zullen primair uitvoeringsgerelateerde toestemming zijn. Deze worden als voorbereiding op de werkzaamheden door de aannemer geïnventariseerd en aangevraagd namens de opdrachtgever.

3.3 Toelichting werkwijze

Er zijn nog geen details bekend over welke werkwijze wordt toegepast bij elk van de te realiseren ingrepen (baggeren, palen vervangen, etc.), dit is aan de aannemer om definitief vast te stellen. Het door de aannemer op te stellen werkplan dient in ieder geval wel de volgende door RWS opgestelde randvoorwaarde te bevatten:

- *Wanneer een ligplaats gedurende de realisatie uit bedrijf wordt genomen, dient een tijdelijke voorziening beschikbaar te zijn.*

Bij de uitvoering zal in ieder geval worden voldaan aan de zorgplicht zoals beschreven in artikel 6.15 van het Waterbesluit en artikel 6.8 en 6.9 van de Waterregeling.

3.4 M.e.r.-beoordeling

Het opwaarderen van de kegelligplaats is geen activiteit die opgenomen is in bijlage C of D van het Besluit MER. Het opstellen van een m.e.r.-beoordeling is hiermee niet noodzakelijk.

3.5 Toekomstige onderhouds- en beheersituatie

Ten opzichte van de huidige onderhouds- en beheersituatie verandert er niets. Het huidige onderhouds-regime blijft ongewijzigd. In het door de aannemer op te stellen beheer- en onderhoudsplan dient ingegaan te worden op het beheer en onderhoud. Een nadere inhoudelijke toelichting op het beheer en onderhoud is opgenomen als Bijlage E..

3.6 Overige uitvoeringsaspecten

De volgende onderdelen vallen in de categorie *overige aspecten*:

Categorie	Toelichting
Archeologie	Het projectgebied is in 2016 door het Bevoegd Gezag vrijgegeven op basis van het uitgevoerde bureauonderzoek. Het vervangen van de damwanden vindt op dezelfde dan wel nagenoeg dezelfde plek plaats. Het realiseren van natuurvriendelijke oevers kent slechts op een beperkte lengte. Deze activiteiten leiden niet tot grootschalige bodemverstoring, waarmee het risico op verstoring van archeologische resten niet of slechts zeer beperkt aanwezig is.
Bebouwing	Sloop van aanwezige bebouwing is niet aan de orde. Ten aanzien van trillingsgevoelige objecten geldt dat de aannemer hier rekening mee houdt tijdens de uitvoering van de werkzaamheden (zie ook hoofdstuk 4: nadelige gevolgen).
Kabels en leidingen	Ter plaatse van de kegelligplaats en opwaarderingslocatie bevinden zich geen kabel en leidingen.
Ontpofbare oorlogsresten	De projectlocatie bevindt zich ten westen van sluis Delden en is onderdeel van fase 1 van het project Verruimen Twentekanalen. Deze fase is op 11 juni 2010 afgerond. Het plangebied is na afronding van het project fase 1 vrijgegeven voor de aanwezigheid van OOO tot een diepte van 0,5 m beneden de waterbodem.

Categorie	Toelichting
	<p>In 2022 is voor dit gedeelte Twentekanaal een vooronderzoek uitgevoerd (Vooronderzoek OOO conflictperiode Twentekanaal, Saricon 1 april 2022). In dit rapport is de westzijde van de sluis Delden verdacht op de aanwezigheid van geschutsmunitie en OOO als gevolg van aanvallen met jachtbommenwerpers.</p> <p>Tijdens de uitvoeringsfase zullen door de aannemer maatregelen worden genomen voor het vrijgeven van de verdachte locatie, alvorens ter plaatse werkzaamheden in de (water) bodem uitgevoerd mogen worden. De te nemen maatregelen hangen daarbij af van het type munitie waarop de deellocatie verdacht is (afwerpmunitie, geschutsmunitie of dumpmunitie). Te nemen maatregelen zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Waterbodemdetectie. • Verwijderen grote en middelgrote objecten in het water.
Bodemkwaliteit	<p>Voor het opwaarderen van de kegeligplaats wordt waterbodem afgegraven zodat een bodembeschermende voorziening kan worden aangebracht. In paragraaf 2.3.3.1 is al een samenvatting van de waterbodemkwaliteit gepresenteerd, zoals deze in 2023 is bepaald: de kwaliteit daarvan (niet zijnde slib) is vastgesteld als <i>altijd</i> toepasbaar. De exacte te ontgraven hoeveelheden waterbodem en eventueel slib worden opgenomen in een grondstromenplan. Dit plan wordt ruim voorafgaand aan de start van de werkzaamheden opgesteld.</p>

Tabel 4. Overzicht overige aspecten.

3.7 Calamiteiten of ongewoon voorval

Rijkswaterstaat (RWS) stelt alle directe belanghebbenden onmiddellijk op de hoogte van het voorval en de maatregelen die getroffen worden om de nadelige gevolgen te beperken. Rijkswaterstaat heeft voor dit soort situaties een calamiteitenorganisatie ingericht door een alarmcentrum die 24 uur per dag, zeven dagen per week gebeld kan worden via 088 798 50 01 (keuze 2). Rijkswaterstaat houdt een logboek bij van alle ongewone voorvallen en calamiteiten. Afspraken hieromtrent met de aannemer worden vastgelegd in het Uitvoeringscontract.

Naast RWS heeft ook Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) een rol bij de uitvoering van het project. ILT is verantwoordelijk voor het toezicht op de uitvoering. In de praktijk betekent dit regulier toezicht op, voor zover van toepassing, het Besluit lozen buiten inrichting (Bibi), het Besluit bodemkwaliteit (Bbk), de algemene regels uit het Waterbesluit en de Waterregeling.

4 BESCHRIJVING VAN VOORZIENINGEN GERICHT OP HET ONGEDAAN MAKEN OF BEPERKEN VAN NADELIGE GEVOLGEN

De realisatie van het projectplan veroorzaakt geen nadelige gevolgen voor derden. Als onderdeel van de voorbereidingsfase wordt een inventarisatie gemaakt van kritische objecten. Per object wordt een zogeheten nulmeting uitgevoerd. In het geval van schades/nadelige gevolgen is daarmee aantoonbaar of deze door de verruimingswerkzaamheden komen, of een niet-projectgerelateerde oorzaak hebben. Voor eventueel financieel nadeel dat onverhoopt ontstaat als gevolg van de rechtmatige uitvoering van het projectplan kan een benadeelde een verzoek om schadevergoeding indienen als bedoeld in artikel 7.14 van de Waterwet.

Dit artikel bepaalt dat aan degene die als gevolg van de rechtmatige uitoefening van een taak of bevoegdheid in het kader van het waterbeheer schade lijdt of zal lijden, op zijn verzoek door het betrokken bestuursorgaan een vergoeding wordt toegekend, voor zover de schade redelijkerwijze niet of niet geheel te zijnen laste behoort te blijven en voor zover de vergoeding niet of niet voldoende anderszins is verzekerd. Het verzoek tot vergoeding van de schade bevat een motivering en een onderbouwing van de hoogte van de gevraagde schadevergoeding.

Geen beroep op de regeling van artikel 7.14 Waterwet staat open ten aanzien van bouwschade die door onrechtmatig handelen is veroorzaakt.

5 PROCEDURE

Dit besluit is tot stand gekomen met toepassing van de procedureregels van de afdeling 4.1.2 van de Algemene wet bestuursrecht. Dit betekent dat het projectplan direct als definitief besluit ter inzage wordt gelegd.

Het projectplan op grond van artikel 5.4, lid 1, van de Waterwet is genoemd in de bijlage bij art. 1.1 van de Crisis- en Herstelwet, zodat de bepalingen in hoofdstuk 1, afdeling 2 van de Crisis- en Herstelwet hierop van toepassing zijn.

Contactpersoon uitvoering werken

Naam: RWS Oost-Nederland
Adres: Brugginksweg 6 7555 PB Hengelo
Postbus 2232, 3500 GE, Utrecht
Telefoonnummer: (088) 797 4900 (algemeen)

DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT

namens deze,

De directeur netwerkontwikkeling Rijkswaterstaat Oost-Nederland

R. Heijnen

Mededelingen

Voor meer informatie over dit besluit kunt u terecht bij de in dit besluit genoemde contactpersoon. De contactpersoon kan uw vragen beantwoorden en het besluit met u doornemen.

Om te bepalen of u meer informatie wilt, kunnen de volgende vragen en aandachtspunten u helpen:

- Is de inhoud van het besluit duidelijk en is helder wat het concreet voor u betekent?
- Kunt u beoordelen of het besluit inhoudelijk juist is of niet? Of hebt u behoefte aan een toelichting?
- Kloppen de gegevens over u in het besluit en heeft u alle gegevens verstrekt?

Ook wanneer u andere vragen hebt over het besluit of de procedure, kunt u contact opnemen.

Bent u het niet eens met dit besluit?

Dan kunt u op grond van de Algemene wet bestuursrecht bezwaar maken. U moet hiervoor wel belanghebbende bij het besluit zijn. De volgende vragen en aandachtspunten kunnen u helpen bij het maken van bezwaar:

- Wat zijn de redenen dat u het met het besluit niet eens bent?
- Welk doel wilt u met uw bezwaar tegen het besluit bereiken? Wat verwacht u van Rijkswaterstaat?
- Is het u voldoende duidelijk wat een bezwaarschrift inhoudt en weet u of u met een bezwaarschrift uw doel kunt bereiken? Kunt u uw doel op een andere, wellicht eenvoudigere wijze bereiken?

Wanneer u vragen heeft of wanneer u zich afvraagt of het indienen van een bezwaarschrift voor u de geschikte aanpak is, kunt u ook hiervoor contact opnemen met de bij het besluit vermelde contactpersoon. De contactpersoon kan met u overleggen over de te volgen procedure en u informeren over andere mogelijkheden die Rijkswaterstaat u eventueel biedt om tot een oplossing te komen.

Hoe maakt u bezwaar?

Om bezwaar te maken moet u, binnen zes weken na de dag waarop dit besluit is bekendgemaakt, een bezwaarschrift indienen. U kunt uw bezwaarschrift sturen naar de Minister van Infrastructuur en Waterstaat, ter attentie van Rijkswaterstaat Dienst Oost-Nederland, afdeling Werkenpakket, postbus 2232, 3500 GE UTRECHT.

In het bezwaarschrift moet in ieder geval het volgende staan:

- uw naam en adres, en liefst ook uw telefoonnummer;
- een duidelijke omschrijving van het besluit waartegen u bezwaar maakt (bijvoorbeeld door de datum en het kenmerk van het besluit te vermelden of door een kopie mee te sturen);
- de reden waarom u bezwaar maakt;
- de datum en uw handtekening.

Het indienen van een bezwaarschrift heeft geen schorsende werking. Dat betekent dat het besluit blijft gelden in de tijd dat uw bezwaarschrift in behandeling is. Als u dit niet wilt, bijvoorbeeld omdat het besluit onherstelbare gevolgen heeft voor u, dan kunt u een verzoek om voorlopige voorziening indienen. Dit doet u door de Voorzieningenrechter van de rechtbank in het gebied waar u woont te vragen een voorlopige voorziening te treffen.

Indien u niet zelf, maar namens een bedrijf of organisatie een voorlopige voorziening aanvraagt kunt u een voorlopige voorziening aanvragen bij de rechtbank in het gebied waar het bedrijf of de organisatie is ingeschreven. De rechtbank zal daarvoor griffierecht in rekening brengen.

Bij het verzoek dient voorts een afschrift van het bezwaarschrift te worden overgelegd. Zo mogelijk wordt tevens een afschrift van de beschikking waarop het geschil betrekking heeft overgelegd.

De periode van terinzagelegging is te vinden onder de technische informatie van de kennisgeving. De stukken zullen ter inzage liggen bij:

- Rijkswaterstaat Oost-Nederland, Districtskantoor Hengelo, Brugginksweg 6 te Hengelo, op werkdagen van 9.00 uur tot 16.00 uur.

De stukken zijn ook digitaal te raadplegen via

www.rijkswaterstaat.nl/water/projectenoverzicht/twentekanalen-verruimen-vaarweg/index.aspx

BIJLAGE A – ONTWERPTEKENINGEN

BIJLAGE B – KRW FACTSHEET TWENTEKANALEN

BIJLAGE C – QUICK SCAN WET
NATUURBESCHERMING

BIJLAGE D – WATERBODEMONDERZOEK

BIJLAGE E – TOELICHTING BEHEER EN ONDERHOUD

H1 Bodem

De beheer- en onderhoudsaspecten voor de bodem zijn te verdelen in de volgende aspecten:

- Inspectie. Om de noodzaak voor onderhoudswerkzaamheden te beoordelen, dient de bodemligging periodiek geïnspecteerd te worden. Inspectie van de bodem bestaat uit het inmeten van raaien in de lengte- of dwarsrichting van de droge delen en de eerste meter waterkolom bij taludoevers. Voor het natte profiel worden periodiek multibeampeilingen uitgevoerd. Om te beoordelen of onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd moeten worden, zal het resultaat van de ingemeten bodem worden vergeleken met de interventieniveaus. De interventieniveaus geven het moment van ingrijpen aan om te blijven voldoen aan de functie-eis om functieverlies te voorkomen.
- Onderhoudsmaatregelen. Door sedimentatie of erosie kan de bodemligging veranderen en is onderhoud aan de bodem noodzakelijk.
 - Door onderhoudsbaggerwerkzaamheden kan de bodem weer op niveau gebracht worden.
 - Op locaties waar een teveel aan grond/slib is ontstaan, zal deze verwijderd moeten worden.
 - Op locaties waar door erosie schade is ontstaan aan de verdedigde taluds of de ontgronding een risico vormt voor bijvoorbeeld kabels en leidingen, dient dit hersteld te worden naar het gewenste niveau.

H2 Bodembescherming

Onderwatertalud en horizontale waterbodem

Onderhoudsmaatregelen. Bij onderhoud kan gedacht worden aan de volgende zaken:

- Bijstorten van de ontgrondingen met breuksteen aan de teen van het talud indien de werking van de elementbestorting onvoldoende is.
- Aanbrengen nieuw materiaal (zand/klei/leeflaag/stortsteen) op de overgangsconstructie van het talud naar de begroeiende dijk.

Verticale oevers

Het onderhoud van de verticale oevers wijkt niet af van het onderhoud aan de huidige oevers. De verticale oevers zijn in 2010 nieuw geplaatst met een minimale ontwerplevensduur van 75 jaar.

Onderhoudsmaatregelen. De onderhoudswerkzaamheden voor de damwanden zijn:

- Aanbrengen extra anker om de functie van een gefaald anker over te nemen.
- Vervangen gording over een lagere afstand om functie verouderde gording over te nemen.

H3 Beheer en onderhoud specials

Wachtplaats sluis Delden westzijde

Na realisatie van de nieuwe wachtplaatsen bestaan de wachtplaatsen bij sluis Delden uit:

- Wachtplaatsen westzijde sluis Delden:
 - Noordzijde kanaal: wachtplaatsen langs kademuur.
 - Zuidzijde kanaal: kegelligplaats langs meerpalen.
- Onderhoudsmaatregelen. Deze zijn onder te verdelen in:
 - Baggerwerkzaamheden bodem bij de wachtplaatsen.
 - Inspectie en in stand houden bodembescherming ter plaatse van kegelligplaats
 - Onderhoud aan de kegelligplaats aan de zuidkant. Onderhoud van de coating, witte paalkoppen vrijhouden van vervuiling. Inspectie verlichting en looproosters.